

Článek z časopisu „Serbowka“
Ze stawiznow Pražskeje

„Serbowka“
„Serbowki“

napis z. Prof. dr. J. Páta
 Podawa prof. dr. Józef Páta.

Założenje serbskeho seminara na Małej stronje w Prazy měješe epochalny wuznam nic jenož za katolskich Serbow, ale za Serbow powšitkownje. Bratraj Měrćin a Jurij Šimonaj z Čemjeře sčiniču z tym zaslužbny skutk, přetož dachu tak kruty podložk k wobstaću a dalšemu wuwieću swojeho serbskeho naroda. Jako założenje Prědaárskeho towařstwa w Lipsku, tak założenje Serbskeho seminara w Prazy měješe mócný wliw na rozwiće serbskeho pismowstwa a z tym tež serbskeje narodnosće. Slawny wučenc Józef Dobrovský hižo na kóncu 18. lětstotka do seminara khodžeše a tu mlodych seminaristow wuwučowaše. W seminarskim archiwu wšak njeje ničo zapisane, ale mamy wo tom wobswědčenje wot Dobrowskeho samoho. Na dnju 26. jutrownika 1791 napisa mjenujcy Dobrovský Zlobickemu: „Im Vendischen Seminario werde ich nächstens slav. Collegia geben und von der Azbuka anfangen“¹⁾. Hač je Dobrowskemu do seminara pokazať puć strahowski knihownik J. B. Dlabač, kotryž je hižo l. 1793 woběrny nastawk wo pražskim Serbskim Seminaru do Zhorjelskeho Lausitzer Magazin²⁾ napisał, je ćežko prajić. Wěste wšak je, zo Dobrovský porjadnje do seminara khodžeše a zo khowancam zwólniwje wudželeše přeni zawod do słowjanskich řečow, při tom chcyše přez knižne dary swoje powučowanje zawěsčić tež za přichodne časy. Dobrovský khodžeše do seminara hač do swojeje smjerće. W seminaru je wšak so wo wobdžělenju Dobrowskeho hač do džensa wubjerna tradicija zdžeržala, kaž na to z džakom spomina Michał Šewčik we wobšěrných stawiznach „Serbowki“ (w Budyšinje 1905, str. 2) a naposled we „Swjedžeńskim Łopjenu“ Serbowki w Budyšinje 1922³⁾.

Po Dobrowskeho smjerći přewza wuwučowanje w seminaru Wjacław Hanka, kotryž do seminara khodžeše

1) Korespondenca Józ. Dobrowskeho, wudace České Akademie w Prazy, zeš III str. 108.

2) Hlej Józ. Páta w Českołužickém Věstníku III 1922, str. 41.

3) Wo Dobrowskem a Łužicy naposlědku najdospołnišo Józ. Páta we nastwku „Lužicko-srbské národní obrození“ we Slavii II, 1923, str. 359 - 62; přirunaj tež jeho „Handrij Zejler“ w Čas. Nár. Musea, Praha 1923, str. 150—152, 157—158.